Szegedi Ipari Vásár

Nagydíjak és díjak

Tegnap a Szegedi Városi Tanács dísztermében, ünnepélyes külsőségek között átadták az 1988. évi Szegedi Ipari Vásár díjait. Tizenkét nagydíj, ötven vásári díj és sok különdíj talált gazdára. A zsűrizést végző szakemberek örömmel tapasztalták, hogy a két évvel korábbihoz képest jelentős előrelépés történt a nevezett termékek minőségében és piacképességében. A díjakat *Csonka István*, a Szeged Megyei Városi Tanács általános elnökhelyettese, az ipari vásár igazgató tanácsának elnöke adta át.

A Szegedi Ipari Vásár nagydíját nyerte: az Alföldi Tüzép MD típusú ajtócsaládja, a Békéscsabai Baromfifeldolgozó Vállalat Barbarie kacsahús-készítményei, a Békéscsabai Konzervgyár Tetra csomagolóanyagai és -eszközei, a Dél-alföldi Tégla- és Cserépipari Vállalat „Holland" típusú tetőfedő cserepei, a Magyar Kábel Művek Kisteleki Kábelgyára CATV termékcsaládja, a Medikémia Ipari Kisszövetkezet Prevent egykomponensű poliuretánhab termékcsaládja, a hódmezővásárhelyi Mérleg Kft. TR—003 típusú elektronikus tartálymérlegrendszere, a Pécsi Mezőgép Vállalat Plutomat PV—35 típusú automatikus széntüzelésű kazánja, a Szegedi Konzervgyár Expressz húskrémcsaládja, a szegedi Munkás Áfész Minőség Vágóhidjának rakott csülökje és dorozsmai házi vastagkolbásza, a Szegedi Ruhagyár síruházati termékcsaládja és a Szegedi Szűcs- és Szabóipari Kisszövetkezet nercbunda-kollekciója.

A Csongrád megyei gazdálkodó egységek közül vásári díjat kapott: a Békés és Csongrád Megyei Állami Gazdaságok Szakszolgálati Állomása dízelmotor-előmelegítő berendezése, a Budalakk Standolit környezetkímélő alpesi barna festéke, a Budaprint Pamutnyomóipari Vállalat Jeans és Rodeó inganyagai, a Csongrád Megyei Gabonafeldolgozó és Malomipari Vállalat Unicorn Kondi tablettája, a Csongrád Megyei Tejipari Vállalat csongrádi sajtkrémcsaládja, a Csongrádi Vörös Csillag Mgtsz Sunhaven őszibarackja, a Délröviköt férfi és női kötött termékei, a Dél-alföldi Pincegazdaság különleges Cabernet és Kékfrankos bora és ezek kiváló csomagolása, a domaszéki Szőlőfürt Szakszövetkezet szövetnyésztésű mikroszaporítású burgonyája, ENTA—THÜ Tüzelés- és Hőtechnikai Szolgáltató Üzem ioncserélő készülékei, Fődi Szilveszter rúzsai magántermelő Sunhaven őszibarackja, a Gorzsai Állami Gazdaság parasztkolbásza, a Hódmezővásárhelyi Rákóczi Mgtsz juhbeles virslije, a Hódmezővásárhelyi Vörös Csillag Mgtsz Gesztí-Eszti édessége, az Iparszerű Hústermelést Szervező Vállalat fiaztató és malacnevelő termékcsaládja, a szentesi Kontakta Kontavill Kontanova kapcsoló- és csatlakozóaljzat-családja, a Magyar Kábel Művek Szegedi Kábelgyára töltött terű távkábelcsaládja, a Deszki Maros Mgtsz gyűrűshengere, a Minőségi Cipőgyár exkluzív női cipői, a Pannónia Szőrmekikészítő Konfekció és Kereskedelmi Vállalat irha yearling hétnyolcados kabátja, a Pusztamérgesi Rizling Mgtsz „Győztes" őszibarackja, Rácz I. Géza szegedi kisiparos kétfelé nyíló szinkronajtója és képkeretlécei, a Szegedi Állami Gazdaság által tenyésztett tükörponty, a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat bíborpaprikája és fémdobozos csemegepaprikája, a Szegedi Vízművek és Fürdők Presskan nyomás alatti szennyvízelvezető rendszer javítója, a Szentesi Baromfifeldolgozó Vállalat Piknik grill „magyaros" saslikja és pulykasonkája és az Universal Vegyipari Kisszövetkezet Adria testápoló termékcsaládja.

A Szegedi Ipari Vásár külföldi kiállítóinak is vásári díjjal ismerte el a színvonalas megjelenést. Ezt az elismerést kapta Nizza városa, Odessza város tanácsa, a szabadkai vásárigazgatóság, a lódzi Textilimpex Külkereskedelmi Vállalat és a turkui vásárigazgatóság.

A Csongrád Megyei Tanács különdíját Lehmann István általános elnökhelyettes adta át a Hungarohemp Magyar Kenderipari Tröszt Qazul bőrdíszműipari szövetcsaládjáért és a szentesi Korai Zöldségtermesztési Rendszer paprika- és paradicsomfajtáiért.

A szegedi városi tanács különdíját a Szegedi Szalámigyár és Húskombinát Favorit vastagkolbászcsaládja és a Vidia Kereskedelmi Vállalat termelés- és piacszervező munkája, valamint P 54—16 és D 135 R típusú villamos kéziszerszámai érdemelték ki.

Az Ipari Szövetkezetek Csongrád Megyei Szövetsége elnökségének különdíját a Szegedi Kazánjavító Kisszövetkezet Mini-Therm központi fűtésű kazánja kapta. Az MTESZ különdíját a Hódmezővásárhelyi Állami Gazdaság Infra távhőmérő műszere nyerte el. A Teszöv Csongrád Megyei Szövetségének különdíjait kapták: a Tisza Halászati Szövetkezet halkészítményei, a Makói Lenin Termelőszövetkezet tollvirágai és a Szeged-mihályteleki Új Élet Termelőszövetkezet baromfi-feldolgozó munkája és tésztaféleségei. A Szakszervezetek Szeged Városi Bizottságának különdíját a Budalakk Vállalat Standolit környezetkímélő festékcsaládja érdemelte ki.

Sor került különböző vállalati kooperációs és kereskedelmi kapcsolatok emléktárggyal és oklevéllel való elismerésének átadására is.

B. I.

Kukoricatermesztő gazdaságok elismerése

Tegnap Szegeden a Teszöv székházában bensőséges ünnepségre került sor. Ez alkalomból adták át Csongrád megye legjobb kukoricatermesztő gazdaságainak az elismerő oklevelet az 1987. évi tevékenységükért. *Molnár* Lajos, a Teszöv elnöke, a megyei párt-vb tagja, a megye szövetkezeti mozgalma, s a pártbizottság nevében köszöntötte a legjobb eredményt elért gazdaságok képviselőit, majd *Kiss* Lajos, a megyei tanács osztályvezetője értékelte a tavalyi teljesítményeket.

A beszámolóból kiderült, hogy Csongrád megye mezőgazdasági nagyüzemei egy időben 82-83 ezer hektár területen termesztettek kukoricát, ám ez fokozatosan visszaesett úgyannyira, hogy 1985-ben volt a mélypont, a megyében, összesen 58 ezer hektáron díszlett ez a fontos takarmánynövény. Nem nehéz tehát arra következtetnünk, hogy a megye állattenyésztése ezt akkoriban sínylette meg leginkább. Az elmúlt évben már lényegesen javult a helyzet, ugyanis Csongrád megye állami gazdaságai, termelőszövetkezetei 62 ezer hektáron vetettek kukoricát és nem kevesebb, mint 379 ezer tonnát takarítottak be. Vagyis hektáronként 6,1 tonnát. Ez már biztató tendencia, bár jóval elmarad az 1982-es rekordterméstől, amikor is Csongrád megyében 6,7 tonnát takarítottak be hektáronként.

Örvendetes, hogy az elmúlt esztendőben a MÉM által kiírt kukoricatermelésnövelési versenyben 33 Csongrád megyei üzem pályázott, s közülük 27 nagyüzem pályázatát terjesztette fel díjazásra a megyei tanács vb mezőgazdasági osztálya. Közülük mind a 27 oklevelet nyert. Evidencia, hogy a megye állatállománya nem tudja nélkülözni az eredményes kukoricatermesztést. Ezért örvendetes, hogy a tavalyi év eredményei alapján olyan területek, illetve termelőszövetkezetek is jól szerepeltek a versenyben, mint például az Ásotthalmi Felszabadulás Tsz, ahol a területi adottságok nem kedveznek ennek a takarmánynövénynek.

Kiss Lajos a következő gazdaságoknak adta át a megérdemelt elismerést: I. kategóriában, ezer hektár alatt, harmadik díjat kapott a Szegvári Puskin Tsz, az Eperjesi Ifjú Gárda Tsz, a Derekegyházi Aranykalász Tsz, a Hódmezővásárhelyi Dózsa Tsz, a Szegedi Új Élet Tsz és a Szentesi Május 1. Tsz. II. díjat a Szegedi Felszabadulás Tsz, a Szentesi Felszabadulás Tsz, a Deszki Maros Tsz és a Kiszombori Új Élet Tsz. I. díjat a Baksi Magyar—Bolgár Barátság Tsz, a Röszkei Kossuth Tsz, az Ásotthalmi Felszabadulás Tsz, a Pusztaszeri Hét Vezér Tsz. A második kategóriában, vagyis ezer és ezerötszáz hektár között, II. díjat nyert a Makói József Attila Tsz, a Székkutasi Új Élet Tsz, a Makói Lenin Tsz, az Apátfalvi Aranykalász Tsz, és a Csanyteleki Egyetértés Tsz. Első díjat pedig a Derekegyházi Állami Gazdaság, a Csongrád-Bokrosi Kossuth Tsz, a Gorzsai Állami Gazdaság, a vásárhelyi Marx Tsz, és a Sándorfalvi Magyar—Lengyel Barátság Tsz. III. kategóriában, vagyis 1500 hektár terület felett, III díjat kapott a vásárhelyi Vörös Csillag Tsz, második díjat a Makói Kossuth Tsz, és a Pankotai Állami Gazdaság

Az elhatározás kevés

Az idei tavaszon megyénkben járt és több előadást tartott ideológiai életünk egyik akkori vezetője, azóta külországi követ. Emlékezetem szerint rövid beszédet tartott, amelyben többször hangoztatta, hogy pártunk legfőbb jellemzője a szolgálat, úgyis fogalmazott: szolgáló párt. Megragadott a kifejezés, forgattam elmémben a szavakat, csak mi tagadás, valahogy attól hatott furcsán, aki mondta. Hiszen ha nem abból a repülőüléses Ladából lép elénk, ha nem rádiótelefon köti össze még menet közben is övéivel, ha legalább egy kicsit ügyelt volna a népek érzékenységére — hihetőbben hangzott volna mindez. Így azonban úgy éreztem, nekünk ugyanezt mondja, de ez csak nekünk szól, a beavatottak azonban mások.

Készséggel elismerem, valamit mondani kell a népnek, s akkor már olyan hangozzék el, ami ha lenne, jó lenne. Csak valahogy, mégis baj van a prédikációval, ha hiányzik annak személyes fedezete. Tiltó szájakból hangzottak el, a korábban tilalmas szavak, hallhattuk a pártértekezleten, s úgy vélem, sokak véleményét fejezte ki a felszólaló. Szinte sértő a fülnek, ha olyantól halljuk az emelkedett szép szavakat, akik egyébként az első adandó alkalommal félrelépnek. S ma már távolról sem lehet abban bízni, ami talán öt vagy tíz évvel ezelőtt elment, hogy tudniillik úgysem veszik észre. Sajna, észreveszik, ha a prédikátor csak nekünk mondja, de magára és vezető társaira nézve nem tartja kötelezőnek az erkölcsi parancsokat.

Manapság ha idézik is, csak mint a sztálini idők jelszavát idézik az egykori mondást: mi kommunisták különös anyagból vagyunk gyúrva. Pedig ebben a nagy megújulásban, s mi evvel együttjár, fölfordulásban, el kellene gondolkodni, milyen tulajdonságot is követel viselőjétől a párttisztség? Egyáltalán jogos, teljesíthető követelmény, valamilyen kiváteles erkölcsi tisztesség, politikai hozzáértés a mai vezetőtől? Hiszen oly sokan cselekszenek manapság érdekeik szerint, oly sokan térnek el a hirdetett elvektől, akkora a kavarodás eszmék és valóság, tegnapi és mai értékek között, mostani helyzetünk és reményeink között — tán kívánni sem lehet mást, még vezetőtől sem.

Itt van például a lakásvásárlások ügye. Beszélik a népek széltében-hosszában: ez megvette bagóért a belvárosi lakását, amannak leállították vásárlását, azon a fertályon egyáltalán senki nem vehet, illetve hát Ő igen, de már a szomszédok nem — aki bírja, marja. Vagy tévednék, vannak itt elvek, csak rejtőzködnek? Netán erkölcsi álláspontok is fellelhetők lennének, így vannak akik, bár lehetőségük lenne, de mégis visszautasítják a kínálkozó, s kedvező vételi alkalmat? Na mostan, ha pedig vannak ilyenek, akkor ők már bocsánat a szóért, de balekok, vagy ellenkezőleg, éppenhogy igazi közösségi vezetők, akár önérdekük ellen cselekvők is?

Másfelől közelítve, a vezetőnek is lehet gyereke, rokona, megilleti őket is a kiváltság? Miért bűn az, ha valaki csak elfogadja azt, amit biztos sokan elfogadnának, ha tehetnék — tette föl síróan a kérdést, egy mostanában lett újságszereplő vezetőnk felesége.

Persze, könnyű megítélni és pálcát törni, de bezzeg ülnél csak te a székben, majd meglátnánk, hogy muzsikálsz! Igaz, sokan kívülről beszélünk, mondhatni különösebb hivatali felelősség terhe nélkül, csak úgy a magunk szakállára. De a világ már csak ilyen igazságtalan, aki a bársonyszékben ül, annak kell elsőként felelnie tetteiért. Sőt, még annak is, aki *bár maga nem vétett, ám eltűri környezete, munkatársai mulasztásait, holott lehetősége lenne azokat szigorúan megtorolni.* Nem mentség, hogy ő tiszta maradt a vétkektől. A hatalom nem csak a nagy lehetőségek forrása, de olykor kegyetlen kötelesség is, amely megtorlásra kényszerít. Aki ezt nem látja, az akaratlanul is betölti a költő ítéletét: vétkesek közt cinkos, aki néma.

Különösen így van ez olyan időszakban, amikor sokan nehezen élnek, amikor az ország fölött nem derűsen kék az ég, s még a belátható jövő is borús. Mármost politikai bölcsesség dolga, ki menynyire képes megítélni valamely erkölcsi vétség társadalmi súlyát. Nem egyszerű vezetői feladat, régen sem volt az, de manapság különösen sürgető időben felismerni a közfigyelemben álló politikus, hivatalnok, választott tisztségviselő cselekedeteinek társadalmi hatását. Mert kertelés nélkül kimondva, ha egy párttisztséget, közjogi méltóságot viselő személy hibázik, s környezete elsimítja ügyét — annak kártétele a pártra háramlik. Így volt ez a hetvenes években is, csak akkor nyugodtabb volt a társadalom, a kollektív gyarapodás lehetőségei elvonták figyelmünk, legyintéssé csökkent az indulat.

De manapság munkanélküliség fenyeget, infláció riaszt, bálványok omlanak, tágul a kimondhatók köre — új helyzet. Alkalmasint túlzásnak hat, ám sokunk szerint kritikus helyzet alakult ki mifelénk, melynek megoldása távolról sem történhet oly módon, melyet kissé kajánul „tisztáldozatnak" mondanak...

Filozófiai alaptétel, hogy ahol változást akarnak, ott valamit meg kell változtatni. *A megkerülhetetlen dolgoknak nem feloldása a görcsös, netán sértődött hallgatás.* Megjegyzem, manapság igazán nem kell nagy képzelőerő a változtatást minőségére, hiszen a nyilvánosság jó példájával jár elöl az országos politika, és szűkebb pátriánk, Szeged város pártbizottsága. Akik olvasták ama emlékezetes tájékoztatót a városi PB legutóbbi üléséről, azok tudják, miről beszélek. Mellesleg hallani, hogy a Délmagyarországnak az a lapszáma, az ülésről tudósító oldala számos fénymásolót foglalkoztatott, bizonyítva azt a sokszor hiányolt politikai érdeklődést, mely egyre általánosabb és kíváncsibb hazánkban is.

Évszázadokon át úgy tanulták eleink, hogy a politika — úri huncutság. Azzá vált, hiszen a nép feje fölött döntöttek, kijátszva szándékát, mellőzve valós érdekeit. Hirdetett és áhított szocializmusunk a politikát a nép ügyévé óhajtotta tenni, mely szándékról mára tudjuk, hogy nem lesz valósággá a puszta elhatározástól. Elemi feltétel a politikai intézmények működésének nyitottsága, a döntéshozók véleményének láthatósága. *Ne testületek mögé húzódva, hanem a tisztségbe delegáló párttagok véleményére támaszkodva formálódjék a politika.*

Ez '88 nyarára megkerülhetetlen követelmény. S még valami: *súlyosan vét a társadalmi közmegegyezés ellen, aki értelmiségi nyavalygást lát a megújult gondolkodásban.* Természetes, hogy az értelmiség szerepe is a dolgok és helyzetek megnevezése — ez a társadalmi munkamegosztásból következik, még ha nem is könnyű teljesíteni.

Tráser László

Hazaérkeztek a sérültek

Beszélgetés a határon

Az iszonyatos képet rengetegen látták a Népszabadságban és a televízióban, azt a fotót, amelyet kedden készítettek Jugoszláviában, Bácskatopolya után a Tisza Volán autóbuszáról. Tudjuk, hogy Gödöllőről Isztambulba indult 33 turista, de a busz eddig nem ismert ok vagy okok miatt felborult. A roncsok között hárman vesztették életüket, többen súlyosan megsérültek.

Húsz kirándulót szerdán az esti órákban hazaszállítottak. Az utazást szervező iroda képviselőjével és néhány utassal a határátkelőn beszélgettem. Engedtessék meg, hogy ezúttal a nevektől eltekintsek, hiszen ebben a szomorú helyzetben úgy érzem, inkább a történet körülményei fontosak.

— *Hányan maradtak Jugoszláviában?*

— Egy vendégünk az újvidéki kórházban maradt, akinek az állapota nagyon súlyos, életveszélyes, és egyre inkább romlik. Ugyanott fekszik egy másik utasunk gerincsérüléssel és lábbénulással, valamint egy hölgy, akinek a szemét kellett műteni. Csak később derül ki, hogy a látását visszanyeri-e. Szabadkán heten maradtak.

— *Gyerekek voltak a buszon?*

— Igen, hárman. Közülük egy kislány maradt kint Szabadkán, azért mert a szülei meghaltak. Érte a nővére utazik le.

— *Szegedi utas volt közöttük?*

— Nem, csupán a gépkocsivezető, aki már Szegeden van. Könnyebben sérült meg. Őt nyugtatókkal kezelik.

*

— *Önnek a füle sérült meg, ezt látom. Hogyan emlékezik a balesetre?*

— Az igazság az, hogy már mindenki reggelizett, utána pedig mindenki szundikált. Nem hiszem, hogy bárki is a közlekedést figyelte volna. Azt vettem észre, hogy különböző manőverek történtek a busszal, majd az út mellett egy fa megdobta a kocsi hátulját és fejreálltunk.

— *Egyedül készült Isztambulba?*

— Nem, a szegény, szerencsétlen feleségemmel, akinek a szemgolyója súlyosan megsérült. Újvidéken sikerült megműteni, de nem tudjuk, hogy lát-e majd. Nézze, én annak is örülök már, hogy legalább az eredeti szeme megmarad, ha nem is lát. Az ottani rádió azt mondta, hogy nincsen súlyos sérült. Hát, kérem, egy csöppet elérzékenyültem...

*

— *A bal keze eltört, a szeme leragasztva. Asszonyom! Mire emlékszik?*

— Szörnyű volt az egész. A kisfiammal utaztunk. Amikor megingott a busz, éreztük, hogy nagy dolog fog történni. Sikoltoztunk. Pillanatok alatt felfordultunk. Az ülés alatt találtuk magunkat, az üvegek között. Azonnal a kisfiamat kerestem

— *Ő a kisfia, aki mellette ült?*

— Igen.

— *Eltört a kezed?*

— Nem, csak összevarrták, mert az üvegszilánkok elvágták.

*

— *Hogyan úszta meg a balesetet?*

— Így. Egyben.

— *Sehol nem sérült?*

— Kisebb zúzódásokkal megúsztam.

— *Emlékszik valamire?*

— Arra, hogy csattant. Szunyókáltam.

— *Borzasztó lehetett...*

— Az. Tud jobbat? Megúsztuk és kész

*

— *Te pici lány, hogyan érzed magad? Hatalmas fehér turbán a fejeden, tenyérnyi részen átvérzett a vastag géz. Tudsz szólni?* (Sírásba csuklott a hangja.)

— Nehezen. Bevarrták a fejemet.

— *Nem fáj?*

— Most nem...

Ács S. Sándor